

5. Kidina L. M. Psykholoho-pedahohichnyi suprovid pedahohichnoi praktyky maibutnikh vykhovateliv DNZ / Liliia Mykhailivna Kidina // Visnyk pislidyplomnoi osvity : zb. nauk. prats. - Kyiv, 2010. - Vyp. 1 (14). Ch. 2. - S. 183-189.
6. Profesiina osvita: slovnyk: navch. posibnyk / ukklad. S. U. Honcharenko ta in. ; za red. N. H. Nychkalo. - K. : Vyshcha shkola, 2000. - 380.
7. Standart vyshchoi osvity Ukrainy (Proekt) / Spetsialnist 012 Doshkilna osvita. // Ministerstvo osvity i nauky Ukrainy. - K., 2017. -Rezhym dostupu: <https://mon.gov.ua/...standartiv.../012-doshkilna-osvita-bakalavr-22.05.2017.doc>
8. Shvets T. A. Kryterii ta pokaznyky formuvannia profesiinoi maisternosti maibutnikh vykhovateliv doshkilnykh navchalnykh zakladiv // T. A. Shvets / Pedahohichni nauky : zb. nauk. prats. - Kherson, 2017. - Vyp. LXXV. Ch.III. - S. 93-97.

В статті актуалізована проблема формування професійної компетентності майбутніх вчителів установ дошкільного освіти в процесі педагогічної практики. Проаналізовані наукові положення компетентного підходу к підготовці сучасного педагога, особливості поняття «професійна компетентність». Педагогічну практику студентів розглянуто як неотъемлему частину педагогічного освіти, важливий фактор формування професійної компетентності майбутніх фахівців галузі дошкільного освіти та оволодіння професійною діяльністю.

Ключевые слова: педагогическая практика, профессиональная компетентность, воспитатель учреждения дошкольного образования, профессиональная подготовка, педагогическое образование, профессионализм.

The article actualizes the problem of formation of professional competence of future teachers of pre-school establishments in the process of pedagogical practice. The article analyzes the scientific provisions of the competent approach to the preparation of a modern teacher, especially the concept of «professional competence». Pedagogical practice of students is considered as an integral part of pedagogical education, an important factor in the formation of professional competence of future specialists in te field of pre-schooleducationandmasteringprofessionalactivity, providing a deep combination of theoretical and practical training of future professionals. Modernization of the education system in Ukraine, its current tendencies, and the dynamic development of society determine the problem of forming the professional competence of future teachers who will work in fundamentally new conditions. Requirements for future teachers are constantly growing and make them take a conscious attitude to improve their professionalism and creating a professional. The problem of the formation of professional competence of future specialists in the field of preschool education in the context of the development of the national education system, modern approaches of humanities, tendencies of globalization and integration are becoming important. In this connection, there is a need to train highly qualified, competitive teachers who are ready to work in the new conditions of functioning of the preschool education system, ensuring the effective organization of the educational process of the modern preschool education establishment, creating conditions for harmonious development of children, strong foundations for their further learning and education. . The purpose of pedagogical practice is to master students with modern forms of organization of work in the field of their future profession, to form professional skills in the minor der to make independent decisions during specific work in real production conditions. Prospects for further research in the field of professional training of students in the process of pedagogical practice we see in the search for effective technologies for improving the practical training of students, ways to increase its efficiency, improving the content in the context of the formation of professional competence.

Key words: pedagogical practice, professional competence, teacher of the institution of preschool education, vocational training, pedagogical education, professionalism.

УДК 811.112.2'246.2

DOI 10.31339/2413-3329-2019-2(10)-71-74

Варга Леся Іванівна,

кандидат педагогічних наук, старший викладач,

Мішак Валентина Михайлівна,

кандидат педагогічних наук, старший викладач,

Кравченко Тетяна Миколаївна,

старший викладач,

Мукачівський державний університет, м. Мукачеве

ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ ВИВЧЕННЯ СТУДЕНТАМИ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ ЯК ДРУГОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ПІСЛЯ АНГЛІЙСЬКОЇ

У статті на основі аналізу методичної літератури уточнено поняття «друга іноземна мова», висвітлено основні особливості та принципи вивчення німецької мови як другої іноземної після англійської. Авторами визначено основні чинники, які впливають на процес засвоєння граматичних та лексичних тем німецької мови як другої іноземної після англійської, наведено приклади деяких способів запам'ятовування слів.

Ключові слова: іноземна мова, друга іноземна мова, перша іноземна мова, німецька мова.

Постановка проблеми. Інтеграція українського суспільства до Європейського та міжнародного соціально-економічного, культурного, інформаційного простору, ринку праці зумовлює потребу в ефективній дидактичній технології, що забезпечувала б неперервну взаємодію співучасників навчання, вмотивоване залучення їх до навчально-виховного процесу, бажання здійснювати самоосвіту та подальшу освіту у вищих навчальних закладах.

Основною метою навчання іноземним мовам стає розвиток здібностей у студентів використовувати іноземну мову як інструмент у діалозі культур і цивілізацій сучасного світу. Формування в студентів-філологів умінь і навичок іншомовного спілкування передбачає досягнення ними такого рівня комунікативної компетентції, який був би достатнім для здійснення

спілкування в певних комунікативних сферах.

Аналіз актуальних досліджень і публікацій. Різними аспектами методики навчання другої іноземної мови займалися вітчизняні й зарубіжні науковці: М. Барішнікова, І. Бім, Н. Гальскова, І. Дубко, О. Євченко, Б. Лapidус, Р. Кушнерук, Б. Ліндеман (B. Lindemann), Б. Міслер (B. Mislner), Н. Мукатаєва, Е. Осипенко, С. Чорна, G. Neuner, Б. Хуфайсен (B. Hufeisen) та ін.

Однак процес навчання другої іноземної мови, вибір відповідних методичних принципів потребують удосконалення, що свідчить про актуальність проблематики.

Мета статті полягає у виявленні основних паралелей та розбіжностей німецької та англійської мов, а також дослідженні факторів, які впливають на результативність вивчення іноземних мов.

Результати дослідження. Поняття «друга іноземна мова» у методиці вивчення мови означає, що студент уже вивчав принаймні одну іноземну мову. Досвід викладання другої іноземної мови (ДІМ), а саме німецької, свідчить про те, що процес оволодіння другою іноземною мовою є багатоаспектним явищем, яке складається з багатьох взаємопов'язаних факторів (лінгвістичних, психологічних, соціокультурних), а також вікових та індивідуальних особливостей. Так, наприкінці 60-х років ХХ ст. у німецькій методичній літературі з'явилися статті, в яких було висловлено застереження щодо одночасного вивчення двох мов. Виникло припущення, що взаємодія двох іноземних мов у навчанні завжди матиме лише негативні наслідки. [1, с. 645].

Проте, упродовж останніх 20 років науковці дедалі більше притримуються думки, що одночасне вивчення двох мов вносить не лише додаткові помилки й плутанину, а й позитивні аспекти. Йдеться про досвід вивчення першої іноземної мови, який сприяє розвитку рецептивних і продуктивних умінь під час опанування другої іноземної мови, і не лише у плані перенесення значення слів (напр. англ. half – нім. halb), що також значно полегшує семантизацію лексичного матеріалу, оскільки мультитилінгвальне навчання несе в собі потенціал розширення мовної та метамовної свідомості. Досвід вивчення першої іноземної мови сприяє розвитку рецептивних і продуктивних умінь під час опанування ДІМ.

Важливим, на нашу думку є те, що можна провести паралелі між першою іноземною мовою та наступними або, навпаки, простежити відмінності, які слугуватимуть контрастом для кращого уявлення [2]. З досвіду вивчення першої іноземної мови студенти вже знають, як загалом вивчати іноземну мову, мають свою стратегію запам'ятовування лексичних одиниць.

Зміст навчання німецької мови як другої іноземної охоплює ряд взаємопов'язаних і взаємообумовлених компонентів. Предметна сторона змісту навчання німецької мови як другої іноземної відображає типові для студентів сфери спілкування: побутову, соціально-культурну, навчальну та професійну. В рамках кожної сфери спілкування визначається ряд тем та підтем, пов'язаних з низкою повсякденного спілкування, а також тим, що мають соціально-політичне звучання і значення для сьогодення і майбутнього, пов'язаних з історією та культурою країни досліджуваної мови. Навчальний процес передбачає не послідовне, а концентричне розгляд тем і підтем, що означає включення однієї і тієї ж теми на кожному наступному етапі навчання. При цьому передбачається їх поглиблення та проблематику [3, с.93].

При вивченні німецької мови на базі англійської необхідно опиратися на принципи, які використовуються при навчанні іноземної мови. Попри те, що ці принципи мають певні схожі риси, вони все ж таки вирізняються, якщо йде мова про другу іноземну мову, особливо, якщо брати до уваги специфічність умов під час навчання. Наприклад, вивчення двох (частіше споріднених) іноземних мов, певного досвіду вивчення іноземної мови.

Найбільш важливими принципами є наступні:

1. Комунікативна мета під час навчання будь-якої іноземної мови, зумовлює загальний методичний підхід до навчання. Студенти вже володіють певним досвідом вивчення англійської мови, тож навчання німецької проходить набагато легше та більш свідомо, бо вони можуть порівнювати певні мовленнєві явища англійської та німецької мов, а також безпосередньо й організацію навчального процесу. В студентів, які одночасно вивчають німецьку та англійську, більше розвинена рефлексія (можливість оцінити себе з боку). Саме тому загальний методичний принцип варто визначити, як комунікативно-когнітивний, де когнітивний аспект підпорядкований комунікативному, і його місце може займатися там, де треба знайти певні аналогії в двох мовах, що полегшують засвоєння та запам'ятовування, або навпаки, виявити відмінності, аби уникнути впливу однієї мови на іншу [4, с.145].

Весь процес у навчанні варто орієнтувати на розвиток студента, його особистість, самостійність, розвиток, але беручи до

уваги його потреби, інтереси та можливості. Для навчання та засвоєння німецької мови є більше передумов, ніж під час навчання англійської мови, бо завдяки факту існування досвіду вивчення іноземної мови, є більш усвідомлений підхід до вивчення німецької мови. Це дозволяє здійснювати розмежування під час навчання, і враховуючи рівень знань студентів з першої іноземної мови, тобто, англійської: для однієї категорії студентів потрібно створювати умови для більш швидкого просування у вивченні, іншим – давати можливість для повторення і тренування [5, с.193].

2. Також є дуже важливим формування в студентів внутрішніх мотивів навчання, самостійності та творчої активності. Якщо викладач погано володіє англійською або ж зовсім не володіє, то він передає ініціативу самим студентам, наприклад, у виявленні різниці між певними рисами англійської та німецької мови, імітуючи таким чином взаємонавчання. Таким чином створюється гра, яка стимулює активність студентів.

3. Увесь навчальний процес має бути із соціокультурним напрямком, аналогічним до того, який використовувався при навчанні англійської мови.

4. Як при навчанні англійської мови, важливо посилювати діяльнісний характер навчання. Робота з опанування мовленнєвими засобами має переходити в оволодіння мовленнєвими діями, які направлені на вирішення певних комунікативних задач, та забезпечити мовленнєву взаємодію студентів. Одним із засобів мовленнєвої взаємодії є створення певної проектної роботи (створення колажу, стінгазети), бо вона вимагає обговорення іноземною мовою, а також презентації роботи перед іншими учнями [6, с.137].

Усі чотири типи мовленнєвої діяльності: аудіювання, говоріння, читання, письмо розвиваються, взаємодіючи між собою. Специфічним для навчання другої іноземної мови є той факт, що читання із самого початку навчання займають менше часу, ніж при вивченні першої іноземної мови, бо Студенти вже володіють латинським шрифтом, швидше опановують правила читання (хоча може виникнути значна інтерференція з англійською мовою), уже володіють певними навичками роботи з іноземними текстами [7, с.53]. Контрастний підхід. Мова йде не тільки про виявлення різниці між цими двома мовами, та й про пошук схожих рис. Німецька та англійська мова відносяться до групи германських мов та мають багато спільних рис: латинський шрифт; область словника і слововживання; структура простого речення; вживання деяких часових форм (від трьох основних форм дієслова і використання допоміжного дієслова haben = to have); модальні дієслова; вживання артиклів; наказовий спосіб; майбутній час; утворення Perfekt з допоміжним дієсловом haben [4, с.124].

5. Дуже важливим принципом навчання є принцип економії. Студенти вже ознайомлені з латинським шрифтом, тому період ознайомлення з алфавітом може бути скороченим і зведений до поясень різниці звукових співвідношень. В студентів також вже є певний словниковий запас (англійські слова, які схожі на німецькі, інтернаціоналізми), що полегшує навчання в першу чергу з читання, а також більш швидким оволодінням німецькою лексикою [8, с.16].

З досвіду вивчення першої іноземної мови студентам відомі можливі форми вправ і є певний досвід, який можна використати і збагатити при вивченні ДІМ. Тому викладачу німецької мови було б дуже корисно знати, які форми і методи навчання застосовувалися на заняттях англійської мови. Дослідження психології пам'яті свідчать, що нове лише тоді добре запам'ятовується, якщо його можна пов'язати з чимось уже відомим у нашій свідомості. У вивченні ДІМ це стосується насамперед активної лексики: дуже неефективно вивчати нові слова, забуваючи їх без контексту. При вивченні лексики, граматики доцільно використовувати, на нашу думку асоціативні зв'язки, наочність.

Відтак, важливим фактором при вивченні німецької мови як другої іноземної після англійської є те, що англійська й німецька як германські мови споріднені в багатьох аспектах. Насамперед це простежується у лексиці, особливо на початковому етапі, де можна помітити багато відповідностей та очевидний зв'язок між

німецькою та англійською мовами на рівні всіх частин мови: Б. Гуфайсен (B. Hufeisen) склала два списки слів, схожих в німецькій та в англійській мові та зрозумілих учням. Їх потрібно використовувати для швидкого збагачення словникового запасу: перелік пар слів в алфавітному порядку, значення яких в англійській та німецькій мовах однакові або близькі, та перелік слів, упорядкований за загальними (простір, час, кількість, якість тощо) або специфічними (тематичні поля – навколишній світ, проживання, покупки, робота, вільний час, здоров'я, хвороби, навчання тощо) поняттями. В обох групах систематизується елементарний щоденний досвід як відомий з рідної мови та перенесений у першу іноземну для вивчення лексики на початковому етапі. Тому цю систему можна використати і для запам'ятовування німецьких слів. Йдеться про те, щоб пов'язати у свідомості студентів ті слова, які стосуються елементарних сфер спілкування у всіх мовах, оскільки таким способом їх найкраще можна зберігати в пам'яті, пригадувати й активізувати. Створюючи такі контексти для спільного лексичного запасу англійської та німецької мов, можна використати різні способи запам'ятовування:

1. Візуальна опора. Використовуються малюнки або фотографії, підписані двома мовами. Так можна семантизувати лексику до різних лексичних тем.
2. Протилежне значення. Пари слів із протилежним значенням, як показує досвід, запам'ятовуються легше, ніж коли слова вивчаються окремо. Приклади англійсько-німецьких відповідників: я – ти, високо – низько, праворуч – ліворуч, йти – зупинитися, початок – кінець, максимум – мінімум, плюс – мінус,

молодий – старий та ін.

Оскільки ще не розроблено підручники, які враховували б, що німецька мова вивчається після англійської, потрібно самостійно розробляти відповідні завдання і вправи. Для цього можна використовувати вправи, які є в підручниках, але при цьому доповнювати їх таким чином, щоб студентам потрібно було використати свої знання англійської мови. Вправи для уникнення інтерференції. «Фальшиві друзі». В англійській та в німецькій мовах є слова, які подібні за звучанням або за написанням, проте мають різне значення і тому можуть бути неправильно вжиті або неправильно розпізнані, найвідоміші наприклад *become/bekommen*, *map/Mappe*, *gymnasium / Gymnasium*. [7].

Зразки вправ для проведення занять німецької мови як другої іноземної (після англійської) можна знайти в матеріалах видавництва Hueber «Deutsch ist easy!» von Anta Kursiša und Gerhard Neuner.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Отже, можна зробити висновки, що під час вивчення німецької мови як другої іноземної після англійської необхідно враховувати ряд принципів навчання, як загальнодидактичних так і методичних. Крім того обидві мови мають чимало спільних рис в граматиці, що дозволяє присвятити більше уваги тому матеріалу, який не має схожих рис із з граматику англійської та викликає труднощі при засвоєнні. У свою чергу, цей факт ми розглядаємо як важливий стимул до вдосконалення власних знань та мотивації у професійній діяльності.

Список використаних джерел

1. Чорна С. С. Особливості навчання другої іноземної мови студентів немовних спеціальностей / С. С. Чорна // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітніх школах. – Випуск № 33(86). – Запоріжжя, 2013. – С. 646–651
2. Кушнерук Р. Основні аспекти викладання німецької мови як другої іноземної [Електронний ресурс] / Р. Кушнерук. – Режим доступу : <http://berezne.lib.rv.ua/berezne/files/pdf-method/deutsch.pdf>. – Заголовок з титул. екрану.
3. Леонтьев А. А. Мыслительные процессы в усвоении иностранного языка // Иностр. яз. в школе. / А. А. Леонтьев – 2005.– № 5. – 306 с.
4. Воронина Г. И. Немецкий как второй иностранный язык. Программа для общеобразовательных школ / Г. И. Воронина. – М., МО. – 1994. – 305 с.
5. Гальскова Н. Д. Современная методика обучения иностранным языкам / Н. Д. Гальскова. – М. : Аркти-Глосса, 2000. – 286 с.
6. Барышников Н. В. Методика обучения второму иностранному языку в школе / Н. В. Барышников // М. : Просвещение, 2003. – 159 с
7. Hufeisen, Britta. Deutsch als zweite Fremdsprache // Deutsch als zweite Fremdsprache.- S.4-6, 52-53.
8. Neuner, Gerhard. Deutsch nach Englisch. Übungen und Aufgaben für den Anfangsunterricht // Deutsch als zweite Fremdsprache. - S. 15-21.

References

1. Chorna S. S. Osoblyvosti navchannya druhoyi inozemnoyi movy studentiv nemovnykh spetsial'nostey [Features of teaching a second foreign language to students of non-linguistic specialties] / S. S. Chorna // Pedagogika formuvannya tvorchoyi osobystosti u vyshchiiy i zahal'noosvitnikh shkolakh. – Vypusk № 33(86). – Zaporizhzhya, 2013. – S.
2. Kushneruk R. Osnovni aspekty vykladannya nimets'koyi movy yak druhoyi inozemnoyi [Basic aspects of teaching German as a second foreign language] [Elektronnyy resurs] / R. Kushneruk. – Access mode: <http://berezne.lib.rv.ua/berezne/files/pdf-method/deutsch.pdf>. - Title with title. to the screen.
3. Leont'ev A. A. Myslitel'nye protsessy V usvoenii inostrannogo yazyka [Thinking processes in learning a foreign language] // Inostr. yaz. v shkole. / A. A. Leont'yev – 2005.– № 5. – 306 s.
4. Voronina G. I. Nemetskiy kak vtoroy inostrannyy yazyk. Programma dlya obshcheobrazovatel'nykh shkol [German as the second foreign language. Program for general education schools] / G. I. Voronina. – M., MO. – 1994. – 305 s.
5. Gal'skova N. D. Sovremennaya metodika obucheniya inostrannym yazykam [Modern methodology of teaching foreign languages] / N. D. Gal'skova. – M. : Arkti-Glossa, 2000. – 286 s. 6. Baryshnikov N. V. Metodika obucheniya vtoromu inostrannomu yazyku v shkole [Methods of teaching a second foreign language at school] / N. V. Baryshnikov // M. : Prosveshcheniye, 2003. – 159 s
7. Hufeisen, Britta. Deutsch als zweite Fremdsprache // Deutsch als zweite Fremdsprache.- S.4-6, 52-53.
8. Neuner, Gerhard. Deutsch nach Englisch. Übungen und Aufgaben für den Anfangsunterricht // Deutsch als zweite Fremdsprache. - S. 15-21.

В статті на основі аналізу методическої літератури уточнено поняття «второй иностранный язык», освічені основні особливості та принципи вивчення німецького мови як другого іноземного після англійського. Авторами визначені основні фактори, впливаючі на процес усвоєння граматических та лексических тем німецького мови як другого іноземного після англійського, приведені приклади деяких способів запам'ятовування слів.

Ключевые слова: иностранный язык, второй иностранный язык, немецкий язык, первый иностранный язык.

German as a foreign language is learned after English (GaE) in the majority of cases; typically as a third language; by native speakers of Ukrainian sometimes as a second language. Transfer from English to the learner's German interlanguage is frequent due to the close genetic relationship between both languages, and often positive. However, there are instances where English patterns are hindering rather than fostering the acquisition of German structures, such as the German lexicon. Seen from the viewpoint of English, German is in danger of being stereotypically

perceived as a “difficult” language with complex syntax and a plethora of cumbersome morphological structures such as inflectional suffixes. Both in its rigid sentence structure and its complete equation of grammatical gender with sex, English is not only different from German, but the „odd one out” among all Germanic languages. So in the case of GaE, the problem and a possible way of overcoming it do not so much lay with German, but with English as a base from which German is learned. A simple and memory friendly didactic method can make students of GaE aware of the differences and help them to develop the respective German structures in their interlanguage. With the visual help of a bridge, the syntactic bracket structures of German main and subordinate clauses can be demonstrated. The part grammatical plays for the noun in German can also be illustrated by the bridge model, thus providing an explanation for the existence of grammatical gender in German to students of GaE and motivating them to learn the gender together with each German noun, understanding it as a tool to organize syntactic and textual structures. Thus the advances linguistic theory has made in the last decades in analyzing the fundamental bracketing structures underlying German after English: Didactic Bridges for syntactic brackets 99 much of German morphosyntax can be applied in form of a didactic tool facilitating the learning of German, particularly of GaE.

Key words: foreign language, second foreign language, German, first foreign language.

УДК 378.011.3-051]: 37.09:159.922.76-056.49 (045)

DOI 10.31339/2413-3329-2019-2(10)-74-78

Гавришко Сергій Гаврилович,

кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент,

Лалак Наталія Володимирівна,

кандидат педагогічних наук, доцент,

Фенчак Любов Михайлівна,

кандидат педагогічних наук, доцент,

Мукачівський державний університет, м. Мукачеве

ВИЗНАЧЕННЯ СУЧАСНОГО СТАНУ ГОТОВНОСТІ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОЇ РОБОТИ З ГІПЕРАКТИВНИМИ УЧНЯМИ

Стаття присвячена аналізу психолого-педагогічних досліджень проблеми підготовки майбутніх учителів початкової школи до роботи з гіперактивними учнями. Розглянуто сутність понять «підготовка» і «готовність», проаналізовано підходи до змісту педагогічної майстерності. Авторами зацентовано увагу на необхідності забезпечення морально-психічної складової фахової підготовки майбутніх педагогів. Виявлено рівень усвідомлення цілей та завдань організації навчально-виховної роботи з гіперактивними молодшими школярами. Визначено рівні готовності майбутніх вчителів до роботи з гіперактивними учнями.

Ключові слова: підготовка, готовність, майбутні вчителі початкових класів гіперактивні учні.

Постановка проблеми. На сучасному етапі розвитку педагогічної науки, в контексті Концепції «Нова українська школа», актуальною є проблема підготовки майбутніх фахівців до роботи з дітьми молодшого шкільного віку. На думку дослідників, у закладах вищої освіти сьогодні недостатньо приділяється увага підготовці вчителів початкової школи до роботи з гіперактивними учнями. Проблеми гіперактивних дітей, які мають порушення поведінки та пов'язані з ними труднощі у навчанні, у наш час є особливо актуальними (зараз до цієї групи потрапляють близько 20-30 % школярів). Постійно збуджені, неухважні, непосидючі й галасливі – такі діти приковують до себе увагу педагога, якому необхідно знайти індивідуально-особистісний підхід, стежити, щоб діти спокійно виконували завдання, не заважали однокласникам тощо.

Аналіз актуальних досліджень і публікацій. Кінець ХХ – початок ХХІ століття характеризується появою нових досліджень у галузі педагогіки та психології щодо організації освітнього процесу, розвитку професійних та особистісних якостей педагога, формування компетентностей, що стало поштовхом до активного розгляду даної проблеми.

Питання підготовки учителів у різних галузях професійної освіти висвітлені у працях А. Бойко, О. Дубасенюк, К. Дурай - Новакова, А. Кузьмінський, О. Мороз, Т. Симоненко, В. Сластьонін, І. Зязюн, Л. Кондрашова, Н. Кузьміна, С. Литвиненко [7]. Вкладаючи свій зміст у проблему підготовки майбутніх педагогічних працівників, науковці виділяють, важливі на їх погляд, складові професійної діяльності. Готовність до діяльності, як один з важливих компонентів підготовки фахівців, розглядається з різних позицій, таких як: *якість особистості* (К. Платонов), *настановна* (Д. Узнадзе), *особистісне утворення* (Л. Кондрашова), *складне психічне утворення* (О. Мороз), *особливий психічний стан* (М. Дьяченко, Л. Кандибович) тощо. Враховуючи соціально-економічні особливості умов життя українського суспільства, у молоді спостерігається зниження інтересу до навчання. Не дає належного ефекту і система виховної роботи закладів освіти. Через це погіршується дисципліна, зростає кількість важковиховуваних учнів та учнів, що мають різні психічні відхилення [2].

Мета статті полягає в аналізі проведеної діагностики стану підготовки майбутніх вчителів початкової школи до роботи з гіперактивними учнями.

Результати дослідження. Логіка нашого дослідження вимагає з'ясувати сутність понять «підготовка» і «готовність». Аналізуючи погляди вчених на зазначені дефініції, слід звернути увагу на потребу у їх розмежуванні. Зокрема, доктор педагогічних наук Г. Троцько у своїй статті «Теоретичні питання формування професійно – педагогічної готовності майбутнього вчителя» наводить декілька визначень різних науковців щодо поняття «готовність». На його думку, повніше тлумачення цього поняття було запропоновано Л. Григоренком, який під «професійною готовністю» розуміє сукупність професійно – педагогічних знань, умінь, навичок та особистісних якостей, що забезпечують результативність роботи шкільного вчителя [10].

В педагогічному словнику «професійна підготовка» трактується як «сукупність спеціальних якостей, знань, умінь і навичок, «трудоного досвіду і норм поведінки, які забезпечують можливість успішної праці за обраною професією; процес повідомлення учням відповідних знань і вмінь»[3]. На перший погляд здається, що різниці між зазначеними поняттями немає. В подальшому дослідженні нами прийнята теза, що «підготовка» тлумачиться як процес, а «готовність» – як результат, завершена дія.

Досліджуючи питання професійної підготовки фахівців до педагогічної діяльності (процесу), нами з'ясовано, що готовність (результат) визначається комплексом загальнопедагогічної, психологічної та спеціальної підготовки.

Визначимо декілька підходів до змісту досліджуваного поняття. В. Сластьонін, вивчаючи рівень педагогічної майстерності педагогів, готовність розглядає як сукупність загальнопедагогічних умінь. Дослідник наголошує, що готовність до праці повинна містити в собі такі компоненти, як і властивості й характеристики, які визначають професійно – педагогічну й пізнавальну спрямованість особистості педагога, вимоги до його психолого-педагогічної підготовки [8].

У своїх наукових розвідках А. Литвиненко зазначає, що

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>